

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

Ἐκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Γ. Ζησιού καὶ Γ. Μ. Δαμνέργη, διευθύνοντος.

Η ΙΕΡΑ ΕΚΕΧΕΙΡΙΑ

Τὰ «Πάτρια», τὰ ὅποια μίαν κυρίως ὄνειροπόλησαν ἀποστολὴν καὶ τρέφουσι φιλοδοξίαν, νὰ δίδωσι συνθήματα ἐθνικῶν σχέσεων, νὰ παρέχωσι τούτέστι τὸ φῶς, δι' οὗ οἱ ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς θὰ βλέπωσι σαφῆ καὶ καθαρά τὰ συμφέροντα τῆς ἐλληνικῆς Πατρίδος, ὅπως ἐν πλήρει γνώσει καὶ ἀπερισπαστῶς ἐπιδιώκουσι ταῦτα, ἕκαστος κατὰ τὰς ἰδίας δυνάμεις, τὰ «Πάτρια», προκειμένου περὶ Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, ἐξέφρασαν ἤδη τὰς γνώμας αὐτῶν, ἀνευφημήσαντα ἐν αὐτοῖς μεγάλην ἐθνικὴν νίκην. Ὅχι μόνον ἀνεδείξαμεν δυσαναλόγους μάλιστα πρὸς τὸν πληθυσμὸν καὶ τὴν προπόνησιν ἡμῶν Ὀλυμπιονίκας καὶ ἀπεκτήσαμεν ἐλπίδας μεγαλυτέρων ἐν τῷ μέλλοντι ἐπιδόσεων ἐν τοῖς παγκοσμίους διαγωνισμοῖς, ἀλλὰ εἶδομεν καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν Πατρίδα ἡμῶν νικήτριαν ἐν τῇ χάριτι τῆς δεξιότητος καὶ τῆς ξενίας, ὁπλίσασαν μὲν τὰ ἐλεύθερα καὶ τὰ ὑπόδουλα τέκνα τῆς δι' αὐτοπεποιθήσεως καὶ θάρρους καὶ καρτερίας, ὅπλων τόσον χρησίων εἰς τοὺς ἄλλους ἀγῶνας των, ἔμπνευσαν δὲ καὶ εἰς τοὺς ξένους αὐτῆς αἰσθήματα ἀγάπης, ἵκανὰ νὰ τοὺς μεταβάλλωσιν εἰς ἀποστόλους καὶ κήρυκας τῶν παρὰ τῇ ξένῃ κοινῇ γνώμῃ δολίως ὑπονομευμένων καὶ ἀμφισβητουμένων ἐλληνικῶν δικαίων.

Καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὅμως καὶ οἱ φίλοι ἂς μὴ ἐκλάβωσι τὴν νίκην ἡμῶν ταύτην ὡς ἱκανὴν νὰ μετριάσῃ τοὺς φλογεροὺς πόθους ἄλλων νικῶν, οὐδὲ νὰ φαντασθῶσι ποτε, ὅτι τεμάχιον χώρας, ἧς δὲν συνετελέσθη ἔτι ἡ ἐθνικὴ ἐνότης, ἐφιλοδόξησεν αἰφνης νὰ καταστῇ τὸ καθιερωμένον ἔδαφος ἱερᾶς ἐκεχειρίας.

Ὑποχρέωσιν ἀναγκαστικῆς εἰρήνης ἔστω καὶ ἐπὶ ἐν δεκαήμερον ἐκάστης τετραετίας δὲν ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν ν' ἀναλάβωμεν καὶ ὁμολογήσωμεν ἄλλαι ἱερώτεραι ὑποχρεώσεις. Ὡς Χριστιανοὶ εὐχόμεθα ὑπὲρ τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ ὡς Ἕλληνες ὑπὲρ αὐτῆς πάντοτε ἐπροκινδυνεύσαμεν καὶ ἠγωνίσθημεν, τὰς εὐγενεστέρας δὲ τῶν ὑπὲρ αὐτῆς νικῶν τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα κατήγαγε πανταχοῦ καὶ πάντοτε.

Ἀλλὰ ἡ διαρκὴς ἔστω καὶ μυστικὴ ἐπιστράτευσις, ἣν ἐπιβάλλουσιν ἡμῖν αἱ δοκιμασίαι τῶν ἀδελφῶν καὶ αἱ ἀπειλητικαὶ κατὰ τοῦ ἱεροῦ ἐδάφους τῆς ἀλυτρώτου πατρίδος ἐπιδρομαί, τίς οἶδε μέχρι τίνος θ' ἀναβάλλωσι τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὠραίου ὀνείρου, καθ' ὃ ἡ Ἑλλάς θὰ καθίσταται κατὰ πᾶσαν Ὀλυμπιάδα ὁ ναὸς τῆς εἰρήνης, ἡ φιλόστοργος μήτηρ ἀπάσης τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὅπως ἐκπληρωθῇ τὸ ὄνειρον τοῦτο, ἡ Ἑλλάς πρέπει ν' ἀναγνωρισθῇ πρῶτον μήτηρ ἀπάντων τῶν ἰδίων ἐαυτῆς τέκνων.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ τῶν Ἀγίων πατέρων
(Ἰωάν. Κεφ. 17. 1—13)

Κείμενον

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐπάρας ¹ ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπε: Πάτερ ἐλάνυθεν ² ἡ ὥρα, δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα καὶ ὁ Υἱὸς σου δοξάσῃ σε ³. Καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον ⁴. Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκουσιν σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα, ὃ δέδωκάς μοι, ἵνα ποιήσω. Καὶ νῦν δόξασόν με σύ, Πάτερ, παρὰ σεαυτοῦ, τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σου ⁵ τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις, οὓς δέδωκάς μοι, ἐκ τοῦ κόσμου· σοὶ ᾤσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον τετηρήκασι. Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἔρωτῶ, ⁶ οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἔρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι ὅτι σοὶ εἰσιν. Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστί, καὶ τὰ σὰ ἐμὰ· καὶ δεδόξασμαι ⁷ ἐν αὐτοῖς. Καὶ οὐκ ἔτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσὶ, καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα ὥσιν ἐν καθὼς καὶ ἡμεῖς. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὓς δέδωκάς μοι ἐβύλαξα καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰμὶ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ Γραφὴ πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

Σημειώσεις.

- 1) Ἐπάρας... = συνήθης τῶν προσεχουσίων στάσις.
- 2) Ἡ ὥρα δι' ἣν ὁ Κύριος ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἡ ὥρα τῆς ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ θυσίας.
- 3) = ἀποδείξον διὰ τῶν κατὰ τὴν σταύρωσιν θαυμασίων, ὅτι εἰμὶ Υἱὸς σου καὶ δὸς ἵνα ἡ πίστις μου καὶ ἡ λατρεία μου παγιωθῇ, ἵνα καὶ εὐδοξασθῇς θεοαγαπημένων τῶν περὶ σοῦ λεχθέντων ὑπὸ τοῦ Υἱοῦ σου.
- 4) = καὶ ἡ δόξα αὐτῇ νὰ εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔχεις δώσῃ εἰς αὐτόν, οὐχὶ ἐπὶ ἐνὸς ἔθνους ἢ ἐνὸς λαοῦ, ἀλλ' ἐπὶ πάσης σαρκός· ἐξουσίαν ἵνα δώσῃ ζωὴν αἰώνιον εἰς πάντας τοὺς ὁποίους ἔδωκας εἰς αὐτόν.
- 5) Ἐγὼ κατέστησα γνωστὸν περιόχον καὶ λατρευτὸν τὸ ὄνομα σου ἐπὶ τῆς γῆς.
- 6) Ἐρωτῶ = παρακαλῶ.
- 7) Δεδόξασμαι = γενόμενος δεκτὸς εἰς αὐτοὺς ὡς Θεὸς προσκυνόμενος ὑπ' αὐτῶν.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ — ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

Τὸ σημερινὸν Εὐαγγέλιον εἶναι περικοπὴ ἐκ τῆς ἀφηγήσεως τῶν μεταξὺ τῶν μαθητῶν καὶ τοῦ Σωτῆρος μετὰ τὸν Μυστικὸν Δεῖπνον συμβάντων. Ἀφ' οὗ ἐτελείωσε τὴν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ὁμιλίαν ὁ Κύριος, στρέφεται πρὸς τὸν

Οὐράνιον αὐτοῦ Πατέρα καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν ὑπὲρ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἔχει δώσει ἢ θὰ δώσει εἰς αὐτόν. Ἐν τῇ προσευχῇ φαίνεται ἡ ἀγία ἐξαρσις τῆς ψυχῆς, ἥτις χαρακτηρίζει τὴν ἀληθῆ προσευχὴν. Ἡ ἀναγινωσκόμενη σήμερον περικοπὴ δὲν εἶναι ὁλόκληρος ἡ προσευχὴ ἐκείνη· εἶναι μέρος αὐτῆς, καὶ ἰδοὺ τί λέγεται ἐν αὐτῇ. Ὡς ἐν πάσαις ταῖς σπουδαίαις περιστάσεσι τῆς ἰδίας αὐτοῦ ζωῆς, καὶ ἐν τῇ παρουσίᾳ ὑψώνει τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ πρὸς τὸν οὐρανόν, ἵνα διδάξῃ μᾶλλον, πῶς πρέπει νὰ διευθύνωμεν τὴν ψυχὴν ἡμῶν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ λέγει ὡς Θεάνθρωπος. Πάτερ, ἔχω ἐκτελέσει πανταχοῦ καὶ πάντοτε τὸ θέλημά σου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰς τὴν τελευταίαν φάσιν τῆς μεταξύ ἀνθρώπων ζωῆς μου. Ἡ στιγμὴ αὕτη, ἥτις προηγείται μικρὸν τῆς προσδιορισμένης μου ὥρας, εἶναι κατ'ἀλλήλους νὰ εἰσκούσης κατ' αὐτὴν τῆς δεήσεώς μου, καὶ νὰ με δοξάσης ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ἵνα καὶ ὁ Υἱός σου, διότι ἀμφοτέρω ἐσμέν τῆς αὐτῆς οὐσίας, μία μὴν καὶ ἡ αὐτὴ Θεότης. Ἐπειδὴ ἔχεις δώσει εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν, καὶ κυριότητα ἐπὶ πάσης τῆς κτίσεως, ἵνα τὸ γένος ἅπαν τῶν ἀνθρώπων, τὸ ὁποῖον ἔδωκας εἰς ἐμέ τὸν Υἱόν σου, προικισθῇ διὰ ζωῆς αἰωνίου. Καὶ ἡ αἰώνιος αὕτη ζωὴ συνίσταται, εἰς τὸ νὰ ἔχωσι πλήρη γνῶσιν σου τοῦ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ, τοῦ Τρισυποστάτου, καὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὡς Σωτῆρος καὶ Λυτρωτοῦ, ὡς ἀπεσταλμένου Μεσίου. Νὰ γινώσκῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν Ἰησοῦν Χριστόν ὡς γενόμενον τὸν μόνον ἀληθινόν Θεόν, ἰδοὺ πῶς κατακτᾷ ἀληθῶς τὴν αἰώνιον ζωὴν. Ἐγὼ Σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· διότι Σε κατέστησα γνωστὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὡς τὸν μόνον δίκαιον, εὐσπλαγχνον, παντοδύναμον, πανάγιον. Τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον μοι ἔδωκας δὲν ἐπιτελέσω ἐξепληρώσα διὰ τῆς γεννήσεώς μου, διὰ τοῦ ὅλου ἐπιπόνου βίου μου, διὰ τῶν ταπεινώσεων καὶ τῶν ἔργων μου, διὰ τοῦ κηρύγματος καὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἀποστόλων μου, διὰ τῶν διωγμῶν τῶν Ἰουδαίων κατ' ἐμοῦ—καὶ ἤδη χωρὶς πρὸς τὸν θάνατον, καὶ ἀπέχω τόσον ὀλίγον ἀπ' αὐτοῦ, ὥστε ἀδιστακτικῶς δύναμαι νὰ εἶπω, ὅτι τὸ ὅλον ἔργον τὸ ὁποῖον μοι ἐδόθη ἵνα ἐκτελέσω συνετελέσθη ἤδη, πρὸς δόξαν σου τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἰδοὺ διατὶ παρακαλῶ Σε Πάτερ νὰ με δοξάσης, καὶ Σὺ ἤδη, νὰ δοξάσης τὴν ἀνθρωπίνην μου φύσιν, ἐγκαθιδρύων αὐτὴν πλησίον σου, ἐπὶ τοῦ θρόνου σου ἡ καθιστῶν αὐτὴν κοινωνίαν τῆς μακαριότητος καὶ δόξης ἐκείνης, ἥτις πρὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, ἦτοι αἰώνως ἀνήκει εἰς ἐμέ, διότι πρὸ πάντων τῶν αἰώνων ἔχω γεννηθῇ ἐκ σου. Κατέστησα πατριανὴς γνωστὸν τὸ ὄνομά σου, ἥτοι Σὲ αὐτόν, εἰς τοὺς ἀνθρώπους τούτους, τοὺς προσφιλεῖς μαθητὰς μου, τοὺς ὁποίους ἀποσπάσας ἐκ τοῦ κόσμου, ἦτοι ἐκ τῆς κοσμικῆς ζωῆς, ἐκ τοῦ μέσου τῶν ἀσεβῶν, ἔχεις δώσει εἰς ἐμέ διὰ τῆς πίστεως, ἵνα σωθῶσι δι' ἐμοῦ καὶ ἀνήκωσιν εἰς ἐμέ, καὶ ὑποτάσσονται εἰς τὸ θέλημά μου. Ἀνῆκον εἰς Σέ, ὡς πλάσματά σου, καὶ ἔδωκας τούτους εἰς ἐμέ μεταδούς εἰς αὐτοὺς τὴν χάριν σου, καὶ τὸν φωτισμόν σου, ἵνα ὁδηγήσῃς τούτους εἰς ἐμέ. Καὶ εἶναι ἄξιοι τῆς χάριτός σου, διότι ἔχουσι δεχθῇ τὸ Εὐαγγέλιόν σου, καὶ ἔχουσιν ὑποταχθῇ εἰς τὴν διδασκαλίαν σου, διότι καὶ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἡ διδασκαλία μου, εἶναι καὶ Εὐαγγέλιόν σου καὶ διδασκαλία σου. Καὶ ἰδοὺ πῶς οὗτοι ἔχουσι προχωρήσει εἰς τὴν γνῶσιν καὶ ὑποταγὴν εἰς τὸν Πάτέρα. ἔχουν μάθη καὶ γινώσκουσιν ἤδη διὰ τῆς πίστεως ὅτι πάντα ὅσα ἔδωκας εἰς ἐμέ ἡ ἀποστολή μου, ἡ διδασκαλία μου, ἡ ἐξουσία μου, καὶ ἐν γένει τὸ ἔργον ὅλον τῆς ἀπολυτρώσεως, παρὰ σου ἔχουσι δοθῇ εἰς ἐμέ· καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος τῆς γνώσεως αὐτῶν ταύτης· διότι τὰ διδάγματα ἐκείνα, τὰ ὁποῖα, μετέδωκας εἰς ἐμέ ἐν τῇ αἰωνίᾳ ἐκείνῃ γεννήσει μου, ὡς Λόγον σου, ἔχω μεταδῶσι εἰς αὐτοὺς ὡς διδασκαλίαν, ὡς γνῶσιν ἀληθῶς θεῶν. Καὶ αὗτοι ἤκουσαν τὴν διδασκαλίαν μου, καὶ προσεκολλήθησαν εἰς αὐ-

τὴν διὰ τῆς πίστεως, καὶ ἔχουσι μάθη καὶ πιστεύσῃ ἄλλῃ θῶς τὴν Θεῖαν μου ἀρχήν, τὴν αἰώνιαν μου γέννησιν, καὶ τὸ ὁμοούσιόν μου μετὰ σου Πάτερ μου. Καὶ ἔχουσι πιστεύσῃ δι' ἀληθείας καὶ ἀσφαλοῦς καὶ ἀδιασείστου πίστεως ὅτι Σὺ ὁ Θεός με ἀπέστειλας. Ἐγὼ, ὁ Υἱός σου, ἔχων ἤδη ἐπιτελέσει τὸ ἔργον δι' ἐμὲ ἔχεις ἀποστείλῃ θὰ σὲ παρακαλέσω ὑπὲρ τῶν μαθητῶν μου, εἰδικῶς μὲν ὑπὲρ τούτων, τῶν Ἀποστόλων μου, ἐν γένει δὲ ὑπὲρ πάντων τῶν μαθητῶν μου πάσης ἐποχῆς. Δὲν παρακαλῶ ὑπὲρ τοῦ κόσμου ἥτοι ὑπὲρ τῶν ματαιοφρόνων, ἐγωιστῶν, καὶ ὑποκριτῶν ἀνθρώπων ὑπὲρ τοῦ κόσμου τούτου τοῦ πλήρους μίσους, καὶ φθόνου, ὑπὲρ τοῦ κόσμου τούτου οὐ αἰ ἀρχαὶ ἐναντιοῦνται ἐντελῶς εἰς τὴν ἀλήθειαν, τὴν εἰλικρινῆ, τὴν εὐσέβειαν, τὴν ταπεινοφροσύνην, καὶ εἰς τὴν εἰρήνην, ἐν μιᾷ λέξει, εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, ὑπὲρ τοῦ κόσμου τούτου κατὰ τοῦ ὁποῖου ἦλθεν ὁ Σωτὴρ νὰ πολεμήσῃ, καὶ τὸν ὁποῖον ἐνίκησεν, ἀλλὰ παρακαλῶ ὑπὲρ τῶν Ἀποστόλων μου, ὧν αἱ καρδίαι εἶναι ἀγναὶ καὶ αἱ ψυχαὶ εὐθεῖαι, τοὺς ὁποίους Σὺ μοι ἔδωκας, ἵνα χρησιμοποίησω αὐτοὺς Ἀποστόλους μου, κήρυκας τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ νὰ ἐπιφορτίσω αὐτοὺς νὰ φέρωσι τὸ ὄνομά σου εἰς τὰ ἔθνη καὶ εἰς τοὺς λαούς. Καὶ εἶπον ὅτι Σὺ μοι ἔχεις δώσει τούτους, διότι εἰς Σέ ἀνήκουσι. Πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς ἐμέ, ἀνήκει καὶ εἰς Σέ. Οὗτοι ἔχουσιν ἀποκτήσῃ μεζονα δικαιοῦματα ἐπὶ τῆς ἀγάπης σου διότι διὰ τῆς πίστεως αὐτῶν εἰς Ἐμέ, διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ ὀνόματός μου, διὰ τῆς συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τὰ δεινὰ μου, καὶ διὰ τῆς ἐγκαρτερήσεως αὐτῶν ἐν τοῖς διωγμοῖς ἐκ μέρους τῶν Ἰουδαίων, ἔχω δοξασθῇ ἐν αὐτοῖς. Καὶ ἡ δόξα μου εἶναι δόξα σου Πάτερ μου, καὶ ἔχεις λοιπὸν Σὺ Πάτερ δοξασθῇ ἐν αὐτοῖς, καὶ θὰ δοξασθῇς ἐτι μᾶλλον ὑπ' αὐτῶν. Καὶ ἐγὼ πλέον δὲν εἶμαι σωματικῶς παρὼν ἐν τῷ κόσμῳ—καὶ οὗτοι ὀφείλουσι νὰ μένωσιν ἐν τῷ κόσμῳ μετὰ τὴν ἀνάληψίν μου. Ἐγὼ μετ' οὐ πολὺ ἐπανερχομαι πρὸς Σέ, πάσχων καὶ ἀποθνήσκων καὶ ἀνιστάμενος καὶ ἀνερχόμενος εἰς οὐρανούς ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ μου φύσει. Πάτερ Ἄγιε διατήρησον αὐτοὺς πιστοὺς εἰς τὸ νὰ Σε γινώσκουσι, νὰ Σε ἀγαπῶσι, νὰ Σοι δουλεύωσι καὶ νὰ γνωρίζωσι τὸ ὄνομά σου μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.—τοὺς Ἀποστόλους τούτους τοὺς ὁποίους μοι ἔχεις δώσει—καὶ διατήρησον αὐτοὺς ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τοῦ ὀνόματός σου, ἵνα ὦσιν ἡνωμένοι εἰλικρινεῖς καὶ ἀληθεῖς δι' ἔργων καὶ λόγων εἰλικρινοῦς ἀγάπης, τὰ αὐτὰ φρονούντες, θέλοντες, καὶ ἀγαπῶντες, συμφῶνως πρὸς τὸ Ἅγιόν σου Θέλημα, παριστῶντες οὕτω εἰκόνα τινὰ τῆς ἐν ἡμῖν ἐνώσεως. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν σωματικῶς παρὼν ἐν αὐτοῖς διετήρουν αὐτοὺς ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τοῦ ὀνόματός σου, διδάσκων αὐτοὺς καὶ διορθοῦμενος τὰ σφάλματα αὐτῶν, καὶ ἐνισχύων αὐτοὺς διὰ τῆς χάριτός μου. Τούτους μαθητὰς τούτους τοὺς ὁποίους μοι ἐξέλεξας καὶ μοι ἔχεις δώσει ἐφύλαξα Ἐγὼ ἀπὸ τῶν κινδύνων, καὶ συνεκράτησα ἐν τῷ ἀγαθῷ. Καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπωλέσθη παρὰ μόνον ὁ υἱός τῆς ἀπωλείας, ὁ υἱός τοῦ θανάτου καὶ τῆς γένεως ὡς ἐκ τοῦ παραπτώματος αὐτοῦ, συμφῶνως πρὸς τὰ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα. Τώρα δὲ ἔλθω εἰς Σέ, ἀναλαμβάνόμενος εἰς οὐρανούς, καὶ δοξαζόμενος ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ μου φύσει, καθισταμένη ἄξια τῆς Θεῖας Μεγαλειότητος—καὶ Σοι ἀπευθύνω λοιπὸν τὴν παράκλησιν ταύτην ἐν τῷ κόσμῳ, πρὶν ἡ ἀνάληψίς ἐξ αὐτῶν ἐφ' ὅσον ἀκόμη εἶμαι ἐν τῷ μέσῳ τῶν Ἀποστόλων· διότι θὰ μάθωσιν οὕτως οὗτοι τὴν ἀγάπην μου πρὸς αὐτοὺς, καὶ τὴν μεσιτείαν μου παρὰ Σοί, καὶ ἐν τῇ ἰδέᾳ τῆς μεσιτείας ταύτης, πλήρης ἐμπιστοσύνης εἰς Ἐμέ καὶ εἰς Σέ, Πάτερ μου, θὰ μετασχωσι τῆς χάριός μου, ἥτις πληροῖ ἐμοῦ τὴν καρδίαν, τῆς χάριός ἡν παράγει ἐν ἐμοὶ ἡ συνειδήσις τῆς ἐσωτερικῆς ἡμῶν ἐνώσεως, καὶ ἡ ἀγιότης μου ἐν γένει.

Τὸ Εὐαγγέλιον εἶναι πρόσφορον εἰς τὴν πανηγυριζομένην ἐορτὴν τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Διότι καὶ ἡ αἵρεσις τοῦ Ἀρείου πίπτει διὰ τῶν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τούτῳ ἀναπτυσσομένων σχέσεων τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὸν Πατέρα Θεόν, καὶ τὸ ἔργον τῶν ἁγίων Πατέρων φαίνεται ἐνισχυόμενον διὰ τῆς προσευχῆς τῆς ἀπευθυνομένης ὑπὸ τοῦ Κυρίου εἰς τὸν Οὐράνιον Αὐτοῦ Πατέρα. Ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τούτῳ διδασκώμεθα πόσον ὁ Κύριος ἐνδιαφέρεται ὑπὲρ ἐκείνων, οἵτινες φκίνωνται πιστοὶ εἰς αὐτόν, καὶ πῶς ἡ ὁμολογία καὶ ἡ ἀγάπη τῶν μαθητῶν τοῦ Σωτῆρος εἶναι σημεῖον τῆς ἐμμενῆς αὐτῶν ἐν τῇ τηρῇ τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς διατηρήσεως αὐτῶν ὑπὸ τὴν διηγετική προστασίαν τοῦ Θεοῦ. Πρὸς δὲ μανθανόμενοι ὅτι ὀφείλομεν νὰ ὦμεν οὕτως ἄγιοι, ὥστε ἡ συνειδήσις ἡμῶν, μὴ θλιβομένη ὑπὸ τῶν ἐλέγχων, ὡς ἐξεγείρει ἐν αὐτῇ ἡ ἀμαρτία, νὰ αἰσθάνηται τὴν χαρὰν ἣν προσερεῖ ἡ γαλήνη τῆς ψυχῆς, τὴν ὁποῖαν δὲν συνταράσσει ἡ τρικυμία τῆς ἀμαρτίας.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΒΛΑΧΟΣ

—Τί ἔχουν τοῦ Σπλήνου τὰ βουνὰ καὶ στέκουν βοχώμενα·
Μὴν' ἀπ' τὰ χιόνια τὰ πολλὰ, μὴν ἀπὸ τὸ χεῖμῶνα·
—Οὐτ' ἀπ' τὰ χιόνια τὰ πολλὰ, οὐτ' ἀπὸ τὸ χεῖμῶνα,
Τὸν Θεοδωράκην ἔκλεισεν, αὐτὸς ὁ Μεχμετάγας.
Ὁ Κώστας Βλάχος φώναξε τοῦ Μιντερλή καὶ λέγει·
—Τί καρτεροῦμε, βρὲ παιδιά, κλεισμένοι ἀπὸ τοὺς Τούρκους·
Ἐλα, τραβάτε τὰ σπαθιά, βγάλετε τὰ γιανταγάνια,
Κ' ἐβγάτε νὰ τοὺς στρώσωμε ἔμπροστὰ σὰν παληογίδια!

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια, τὸ ἐπίσημον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὄργανον, ἐδημοσίευσε ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐπιγραφὴν κύριον ἄρθρον, οὐ ἀσμένως ἀνατυπούμενον ἀποσπάσματα ὡς τὴν ἐπισημοτάτην οὐ μόνον τῶν πατριαρχικῶν ἐκδόσεων, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἡμετέρου ἔργου ἐγκρίσιν καὶ ἐπιβεβαίωσιν.

Ἀπὸ τῆς πρώτης κυριακῆς τῶν νηστειῶν μέχρι σήμερον οἱ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ καὶ τοῖς ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ λοιποῖς ναοῖς ἐκκλησιαζόμενοι λαμβάνουσι μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, κατὰ τὴν εἰς τὰ ἴδια ἐπιστροφὴν τὴν ἐξήγησιν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς ἡμέρας, ἐκκλησιαστικῇ προνοίᾳ ὑπὸ καλῶν ἐμπείρων γραφομένην καὶ φιλοκάλως ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ τυπογραφείου ἐκδιδόμενην. Τὸ μικρὸν τοῦτο φύλλον, ὑπὲρ ἀποτελεῖ τὸ ἐγκόλπιον ἢ συνῆδημον ἐκάστου εὐσεβοῦς Χριστιανοῦ, διανέμεται δωρεάν. . .

Τὸ ἱερὸν ἐξηγητικὸν ἔργον τοῦτο, τὸ ἐρμηνευτικὸν ἐξακολουθεῖ γινόμενον καὶ μετὰ ταῦτα καὶ χορηγηθήσεται δωρεάν εἰς τὸν λαόν τὸ «ἀντλημα» τὸ παλαιόν. Καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου γίνεται τοιοῦτοτρόπως παραμυθιόν. Ὁ πιστὸς τοῦ Κυρίου λαός, οὗ τὴν εἰς τὴν πίστιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἀφοσίωσιν ἐτεροδιδασκαλία ζητοῦσι νὰ διασειώσιν καὶ πλεκτηταί προσηλυτευτῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ ψυχράνωσιν, ὁ πιστὸς τοῦ Κυρίου λαός, ὁ τοσοῦτος αἰώνας ὑπερηφάνως βασιλεύσας ἐνώπιον ἐθνῶν τε καὶ βασιλείων τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, καὶ σήμερον ἐτι βασιλεύων, καὶ μετ' ὑπομονῆς καὶ καρτερίας εἰς τὴν θείαν τοῦ Λυτρωτοῦ διδασκαλίαν προσηλωμένος, θέλει ἔχει δωρεάν καὶ πάλιν παρεχομένην τὴν ἐρμηνείαν τῶν θείων λόγων τῶν ἐν τοῖς Εὐαγγέλοις. Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται αὐτῷ νὰ ἐκφύσῃ τὴν ἀπορίαν, ὅτι «ἀντλημα οὐκ ἔχει» ὅπως ἀρυσθῇ ἀπὸ τοῦ πρέατος τοῦ ὕδατος τὸ ζῶν. Διδασκαλία ποιμένων, λόγοι κηρύκων, κή-

ρυγμα διδασκάλων, ἀναγνώσματα ἐποικοδομητικά, ἠθικά, ἐξηγητικά, συμβουλευτικά, διὰ τοῦ φωτός τοῦ τύπου πάγκοινα καθιστάμενα καὶ διαδιδόμενα, γίνονται τῷ Χριστιανῷ τόσα βοηθήματα καὶ τόσοι χειραγωγοὶ πρὸς ἀπερίκλονον κατανόησιν τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἐπ' ἀμβωνος κήρυγμα παραμένει διαρκῶς εἰς τοῦ πιστοῦ τὴν μνήμην ἐνισχυόμενον διὰ τῶν ἐντύπων τούτων ἐρμηνειῶν τῶν καὶ δωρεάν ἤδη διανεμομένων.

Ἐὰν εὐχρηθῶμεν νὰ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα τὸ τοιοῦτον ἕτεροι Ἐκκλησιαῖ καὶ μητροπόλεις, θέλομεν κατηγορηθῇ βεβαίως ὡς ἀγνοοῦντες τὰ καθ' ἡμᾶς. Καλὸν ἔργον καὶ ἅγιον νὰ διανεμῶνται τοιαῦτα διδασκαλικά δωρεάν εἰς τὸν εὐσεβῆ λαόν ἡμῶν· ἡδύνατο δὲ μητροπόλεις τινεῖς, παρ' αἷς καὶ μεζῶν ὁ πληθυσμὸς τῶν ὀρθοδόξων, καὶ πολλοὶ κήρυκες καὶ διδασκαλοὶ καὶ λόγοι, ὡς ἡ Σμύρνη καὶ ἡ Ἐφεσος ἡ Μιτυλήνη καὶ ἡ Χίος καὶ ἡ Σάμος καὶ ἡ Θεσσαλονίκη, ἡ Ἀδριανούπολις, ἡ Τραπεζοῦς, τὰ Ἰωάννινα, παρ' αἷς καὶ τυπογραφεῖα λειτουργοῦντα ἤθελον ὑπηρετήσῃ τῷ εὐαγγελικῷ ἔργῳ, ἡδύνατο νὰ σκορπίζωσι δωρεάν κατὰ τοιοῦτόν τινα τρόπον καὶ τὴν ἐρμηνείαν ὡς καὶ τὴν ἐξήγησιν τῶν Εὐαγγελίων. Ἀλλὰ τὸ ράσμα τῆς ὕλικῆς ζημίας ἀπορροῦμον καθιστᾷ πρὸς ἐξακολούθησιν, τῆς ἐπιχειρήσεως τὸν ταύτην ἀναλαμβάνοντα καίπερ γινώσκοντα ὅτι τὸ ἠθικὸν κέρδος βέβαιον, καὶ προσδόκιμον τὸ τῆς καλλίστης ἐργασίας ταύτης ἐποικοδομητικὸν ἀποτέλεσμα. Τίς ζηλωτὴς κληρικὸς καὶ διδασκαλὸς καὶ ποιμὴν, ἐκ τῶν μόλις ἀποζώντων, ἐκ τῶν ἐχόντων πολλὰς ὑποχρεώσεις ὕλικας, θέλει ἀναλάβει μετὰ θάρρους καὶ προσδοκίαν τὴν ἐργασίαν ταύτην; Ὁ λαὸς προθύμως ἀναγινώσκει διότι καὶ ἐκθύμως ζητεῖ τὰ θρησκευτικὰ ταῦτα ἀναγνώσματα· ἀλλὰ τὸ ἀπαιτούμενον ἀντίτιμον πρὸς ἀγοράν τοιούτων ἐλλείπει πολλοῦ καὶ δεόν νὰ ἐξευρεθῇ τρόπος ἕτερος πρὸς ὑποστήριξιν τῶν Χριστιανικῶν ἀναγνώσμάτων.

Κατὰ τὰς πρὸ ἡμῶν γενεάς ὑπῆρχεν εὐσεβεὶς ὁμογενεῖς καὶ τὴν ἀνάγκην αὐτῶν κατιδόντες καὶ τὸ ἴδιον καθήκον πρὸς ὕλικὴν ὑποστήριξιν ἀναγνωρίσαντες. Τὰ Κυριακοδρόμια τοῦ ἀειμνήστου Νικηφόρου τοῦ Θεοτόκου ἐξεδίδοντο δαπάναις τῶν ἀειμνήστων Ζωσιμάδων, διότι οὕτε κληρικὸς κήρυκας καὶ διδασκάλου, οὔτε λαϊκοῦ λογίου καὶ ἐκδότου ἴδιον ἦν ἡ δι' ἰδίων χρημάτων ἐκδόσις ἐπὶ τῷ διανεμηθῆναι δωρεάν. Ἀπητουντο ταμεῖα πλοῦσια, χορηγία ὄντως ἡγεμονικαὶ πρὸς ἐκδόσιν, καὶ τοῦτο κατενόησαν οἱ μακαριστοὶ ἐκεῖνοι εὐεργεταὶ τῶν ἐθνικῶν κοινωφελῶν ἰδρυμάτων. Ἐπὶ τὰ ἔχνη ἐκείνων ἐδίδισαν ἀρκετοὶ τῶν μετὰ ταῦτα, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν βοήθειαν τῶν πενομένων ναῶν καὶ σχολείων καὶ καταστημάτων κοινῆς ἀφελείας. Ἀλλὰ πόσους εἶδομεν μιμηθέντας ἐκείνους ἐν τῷ ἀξιωματικῷ παραδειγματὶ τῆς ἐκτυπώσεως καὶ δωρεάν διανομῆς τῶν ἱερῶν ἐρμηνειῶν. Διότι καὶ ἐξ αὐτῶν οὐ μόνον τὴν εἰς τὸ πάτριον δόγμα προσδοκώμεν πάντες στερέωσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν συνεπῆ τῶν ἡθῶν ἡμερότητα, καὶ τὴν πρὸς τὰ καλὰ παρόρμησιν, καὶ τὴν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀφοσίωσιν, καὶ τὴν ἀκράδαντον ἐμμενῆν πρὸς πᾶν πατριον, ὅπερ οἱ αἰῶνες σεβασθέντες καὶ οὕτως ἡ ἄλλως τηρήσαντες παρεδωκαν ἡμῖν.

Ἐλπίζομεν ὅτι καὶ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἐξηγήσεως ταύτης καὶ τῆς ἐρμηνείας τῶν Εὐαγγελικῶν ἀναγνώσμάτων θέλωσιν εὐερεθῇ ὑποστηρικταὶ καὶ τοῖς ἐργαζομένοις καὶ ὑπὲρ τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ μοχλοῦσι συναντιληπτορες, ἔργον πράτταντες θεαρεστον καὶ λαοτίμητον.

ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΣ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ¹

Ὅτε χθές ἐσπέρας ἐψάλλαμεν τὸν ἐπιτάφιον θρῆνον, δηλ. ἐκηδεύαμεν τὸν μέγιστον διδάσκαλον καὶ εὐεργέτην ἡμῶν, παρετήρησα ὅτι πάντες ἐπροσέχαμεν εἰς τὴν λαμπρὰν μουσικὴν, πάντες ἐζητούσαμεν νὰ εὐχαριστήθωμεν ἐκ τῶν ὠραίων ἤχων καὶ ἐκ τοῦ γραφικοῦ θεάματος, τὸ ὅποτον ἐξευλισσετο ἐνώπιον ἡμῶν. Συγκινήσεως δ' ὅμως ἀληθοῦς, πένθους καὶ δακρύων οὐδὲν ἔχνος ἡδυνήθη νὰ παρατηρήσω οὔτε εἰς τὰ πρόσωπα οὔτε εἰς τὰς καρδίας σας. Τὸ αὐτὸ συνέβη μοι καὶ προχθές ὅτε ἐψάλλαμεν τὰ πάθη τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Συμβαίνει πολλάκις νὰ παρέρχωμεθα οἱ ἄνθρωποι πρὸ τῶν σοβαρωτάτων φαινομένων ἄνευ συγκινήσεως εἴτε δι' ἄγνοιαν τῆς μεγάλης σημασίας αὐτῶν εἴτε διὰ συνήθειαν· τοῦτο δὲ βεβαίως ἐγένετο χθές καὶ προχθές. Πάντοτε κατ' ἔτος βλέπομεν τὴν σταύρωσιν, τὴν ταφὴν καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος. Συνηθίσκαμεν εἰς ταῦτα καὶ δὲν μᾶς κάμνουν πλέον ἐντύπων.

Ἄλλ' οὕτω, τέκνα μου, δύναται νὰ σκέπτεται ὁ ἄλλος κόσμος, οὐχὶ δὲ καὶ σεῖς αἱ ὁποῖαι ἀνελάβετε νὰ διαπλάσετε νέαν γενεάν Ἑλλήνων. Σεῖς οφείλετε νὰ ἐξετάζετε καὶ βλέπετε τὴν ἀληθῆ σημασίαν τῶν πραγμάτων καὶ ἐκ τιμᾶτε αὐτὰ κατ' ἀξίαν. Βεβαίως τὰ χθές καὶ προχθές παρασταθέντα ἐνώπιόν σας εἶναι ἄξια τῆς μεγίστης προσοχῆς καὶ τοῦ μεγίστου θαυμασμοῦ. Φαντασθῆτε νέον ἄνθρωπον ἔχοντα ἀκόμη ἐνώπιον αὐτοῦ ὁλόκληρον βίον· ὅτι ὁ νέος οὗτος ἡξεῦρε καλλίστα ὅτι, ἂν ἀναβῇ εἰς Ἱερουσόλυμα, θὰ συλληφθῇ καὶ μετὰ πολλῶν βασάνων θὰ φονευθῇ, καὶ ὅμως πιστὸς εἰς τὸ καθήκον ἀναβαίνει, συλλαμβάνεται καὶ θανατώνεται. (Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι. Ματθ. 20, 18). Ἐπράξε δὲ ταῦτα, διότι ᾔσθάνετο κελῶς ὅτι πάντες οἱ ὠραῖοι αὐτοῦ λόγοι, ἂν τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἐγκατέλειπε καὶ δὲν ὑπερήσπιζεν αὐτοὺς μετὰ τῆς μεγίστης αὐταπαρνήσεως, θὰ ἔχονον τὴν σπουδαιότητα αὐτῶν· ὅτι δὲ τοῦναντίον, ἂν διὰ τοῦ τιμίου αἵματος αὐτοῦ ἐπισφράγιζεν αὐτοὺς, ἂν ἐδείκνυνεν εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἐπίστευεν ἀδαμαντίνως εἰς τὴν ἀπόλυτον ἀλήθειαν αὐτῶν, τότε θὰ ἐδίδοι τὸ παράδειγμα τῆς αὐτοθυσίας, καὶ θὰ ἐπίστευον καὶ οἱ ἄλλοι προθύμως εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων του καὶ θὰ ἀνεκινίετο ὁ κόσμος διὰ τῆς πίστεως εἰς αὐτήν· ὡς τέλειος ἄνθρωπος βεβαίως ᾔσθάνετο καὶ ἐλυπεῖτο διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς ζωῆς, καὶ παρεκάλει θερμῶς νὰ ἐξευρεθῇ, εἰ δυνατόν, ἄλλος τρόπος σωτηρίας τοῦ κόσμου· ἀφοῦ δ' ὅμως ἐκρίθη ἀναγκαῖα ἡ θυσία, ὑπέστη αὐτὴν ἀγογγύστως. (Περὶλυτὸς ἐσιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου... Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο. Πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ. Ματθ. 26 38—40). Πᾶς ἄλλος ὑποφέρειν ἀδίκως τόσον φοβερόν καὶ ἐξευτελιστικὸν θάνατον, θὰ ὠργίζετο καὶ θὰ κατηρᾶτο· ἀλλὰ τὸ εὐγενὲς στόμα τοῦ μεγάλου διδασκάλου μόνον εὐλογίας ἡξεῦρε νὰ προφέρῃ, διό καὶ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ γυμνὸς κρεμάμενος, δερόμενος, ἐμπαίζόμενος, ὅσος ποτιζόμενος δέεται τοῦ Θεοῦ νὰ συγχωρήσῃ τοὺς κακοποιούντας αὐτὸν (Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδασιν τί ποιοῦσιν. Λουκ. 22, 34).

Ἀλλὰ θὰ μ' ἐρωτήσετε ἔτι· μήπως εἶναι πρέπον, μήπως εἶναι ἀναγκαῖον νὰ θρηνῶμεν ἐκεῖνον, ὅστις σήμερον κυβερνᾷ τὸν κόσμον ὡς Θεός; Ἐχετε δίκαιον. Βεβαίως δὲν ἔχει ἐκεῖνος ἀνάγκην δακρύων καὶ πένθους, ἀλλ' ἔχομεν ἀνάγκην ἡμεῖς νὰ κλαύσωμεν καὶ θρηνήσωμεν, καὶ ἔχομεν ἀνάγκην ἡμεῖς δι'

ἡμᾶς αὐτοὺς. Ναι δι' ἡμᾶς αὐτοὺς, οἱ ὁποῖοι τόσον πολλὴ ἀπελειπόμεθα τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν διδαγμάτων Ἐκείνου· δι' ἡμᾶς αὐτοὺς, οἱ ὁποῖοι καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ὥραν, ἐνῶ ὀνομαζόμεθα μὲ τὸ τιμιὸν τοῦ ὀνόμα καὶ λεγόμεθα ὁπαδοὶ καὶ θιασῶται αὐτοῦ, τόσον ὀλίγον ἀκολουθοῦμεν τὰ διδάγματα αὐτοῦ, τόσον ὀλίγον εἴμεθα πράγματι Χριστιανοί. Λοιπὸν ναι δι' ἡμᾶς αὐτοὺς οφείλομεν νὰ κλαύσωμεν καὶ παρακαλέσωμεν αὐτόν, ἵνα παρέχῃ εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἀγάπης, ἀπὸ τῆς χρηστότητος, ἀπὸ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Θὰ ἔλθουν καὶ εἰς σᾶς, τέκνα μου, ἡμέραι πονηραί, ἡμέραι δοκιμασίας, θὰ ἀπωλέσετε γονεῖς, ἀδελφούς, συζύγους, τέκνα, συγγενεῖς, φίλους, θέσεις, περιουσίας, θὰ ἐκτεθῇτε εἰς ποικίλους πειρασμούς, θὰ ὑποστῇτε ἀδικίας, καταδιωγμούς, θὰ ἀσθενήσετε κλπ. κλπ. Λοιπὸν ἔχετε ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ἀγάπης, τῆς ὑπομονῆς, τῆς δυνάμεως καὶ τοῦ παραδείγματος Ἐκείνου, ἵνα ἡμπορῇτε νὰ παλαίετε πρὸς τοὺς πειρασμούς καὶ τὰς συμφορὰς τοῦ βίου. Λοιπὸν τὸ παράδειγμα Ἐκείνου ἔχοντες πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν οφείλομεν μετὰ συντετριμμένης καρδίας νὰ ἐπικαλούμεθα ὡς ἀληθεῖς Χριστιανοὶ τὴν βοήθειαν Ἐκείνου λέγοντες: Κύριε, ὅστις ἔζησες ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐδοκίμασες ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἄνθρωπον τὰ δεινὰ τοῦ κόσμου, δώσε εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς εὐλογίας σου, ἀπὸ τῆς ἀγάπης σου, ἀπὸ τῆς ἀνεξικακίας σου, ἀπὸ τῆς δυνάμεώς σου, ἵνα δυνηθῶμεν νὰ ζήσωμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ κατὰ τὸ θεῖόν σου παράδειγμα καὶ κατὰ τὴν εὐγενῆ διδασκαλίαν σου· ἵνα δυνάμεθα νὰ ἐκτελοῦμεν πιστῶς τὰ καθήκοντα ἡμῶν πρὸς Σέ, πρὸς τοὺς οἰκείους, πρὸς τὸν πλησίον καὶ πρὸς τὴν Πατρίδα, καὶ ἵνα φανῶμεν ἄξιοι λειτουργοὶ τῆς ἐνδόξου ἡμῶν Πατρίδος.

ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Μία γνώμη καθ' ἐξομάρδα.

Πόσα ἐκάμανε γιὰ μᾶς οἱ γίγαντες ἐκεῖνοι.

Κι' αὐτὴ ἡ ζωντανώτερη ἀκόμα εὐγνωμοσύνη,

Ἐπὶ τὸν ὅτι μᾶς ἐχάρισαν τὰ φτερωτὰ σπαθιά τους ἀχαριστία μοιάζει.

Χαμόγελο τῆς Παναγίας εἰς τὰταφα κορμιά τους

Καὶ τὰσπρα τους τὰ κόκκαλα δαφνῶνας νὰ σκεπάξῃ!

Ἄ, ἦταν ἡ θυσία τους, ἡ αὐταπάρησί τους,

Μεγάλη καὶ ἀτέλειωτη ὥσαν καὶ τὴ ψυχὴ τους·

Καμμιὰ δὲν εἶχανε, καμμιὰ γι' αὐτοὺς ἐκεῖνοι ἐλπίδα·

Γι' ἀγνώριστη, γιὰ μέλλονσαν ἐπάλαισαν Πατρίδα,

Μὲ τῆς Τουρκίας τὸν θράκοντα μὲ μόνον μιὰ μαχαῖρα·

Τὸ δέντρο τῆς Ἐλευθερίας ποτίζαν νύχτα μέρα

Μὲ τὸ καθάριο αἷμά τους· ταῖς βίβλεις τὸν στοιχειῶναν,

Σίδερο ἐκάναν τὸν κορμό, ἀτσάλι τὰ κλωσάρια,

Ἐκεῖνοι κάτω ἐπεφταν πλὴν τὸ δένδρον ὑπῶναν,

Χωρὶς ἐλπίδα νάχουνε τ' ἀγένεια παλληκάρια

Στὸν ἴσκιον τοῦ καμμιὰ φορὰ κι' αὐτὰ νὰ ξεποσιάνουν

Κι' ἀπ' τοῦ δένδρου τους τὸν καρπὸ τὰ χέρια τους νὰ πιάσουν...

Ἄχ. Παράδοχος.

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΒΙ. Χ. Κ. ὁ ὅτι ν. Γνωρίζετε ὅτι κατ' ἀρχὴν ἡμεῖς δὲν ζητούμεν νὰ στηριχθῶμεν ἐπὶ προσώπων ἀλλὰ ἐπὶ τῆς ἐκτιμῆσεως τοῦ ἔργου ἡμῶν. Ἐνεργήσατε ἀναλόγως. — Χρ. Α. (...) Εὐχαριστήσατε ἐκ μέρους ἡμῶν ἀλλὰ μὴ ἀναλάβετε ὑποχρῶσιν αὐξήσεως τοιαύτην ἐφ' ὅσον δὲν πεισθῇτε ὅτι θὰ δυνηθῶμεν νὰ τὴν πραγματοποιήσωμεν. — Ε. Ν. Βιέννη ν. Κ. Μ. Τ. Μ. α ν ο ο ρ α ν — Σὺτ. Ρρ. Ὁ δ ἡ σ ὅ ν. Μιχ. Εὐ. Σ ὅ ρ ο ν. Ἀπεστάλησαν. — Χρ. Α. Κ. ὁ ὅτι ν. Ἡ ἀποσταλίσσα σημεῖωσις εἶχε κατὰ γράμμα καὶ ἐγκαίρως ἐκτελεσθῇ. Ἰακώβω Π. (...) Ἡ αὐξήσις ἐγένετο ὥστε τὰ 7 φύλλα θὰ ἔχετε τὴν καλωσύνην νὰ δίδετε τοῦ λοιποῦ κατὰ τὰ ρηθέντα.

¹ Τὴν ὁμιλίαν ταύτην ἔκαμε τακτικὸς συντάκτης τῶν Πατρίων τῷ Ἁγίῳ καὶ Μεγάλῳ Σαββάτῳ μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐνώπιον τῶν ἐπὶ τούτῃ συνηγμένων μαθητριῶν τοῦ Ἀρσακείου.